

SVERIGES HAMNARs terminalbestämmelser 1989

Dessa allmänna villkor är rekommenderade av Sveriges Hamnar. Inga hinder föreligger dock för uppdragsgivare och uppdragstagare att avtala om andra villkor.

Terminalbestämmelser 1989 utarbetade efter samråd med ICA Aktiebolag, Kooperativa förbundet, Småföretagens Riksorganisation, Svenska handelskammareförbundet, Grossistförbundet Svensk Handel, Sveriges Industriförbund, Sveriges Köpmannaförbund, Sveriges Redareförening, Sveriges Speditörförbund. Dessa bestämmelser är, såvida inte annat avtalats, tillämpliga på terminaluppdrag som utföres av medlem av Sveriges Hamnar, nedan kallad företaget.

§ 1 Definitioner

Med terminaluppdrag förstås:

- a) lastning, lossning samt övrig hantering av fartyg, transportmedel och transportanordningar
- b) förvaring av omhändertaget gods
- c) packning, ompackning, märkning, sortering, vägning, bevakning och kontroll av godset samt omflyttning och transport av godset inom hamnområdet.

Med omhändertaget gods förstås gods (inklusive transportmedel och transportanordningar) som tagits in eller upplagrats i varuskjul eller på inhägnat område under den tid godset förvaras där.

Uppdragsgivare är den som uppdragit åt företaget att utföra terminaluppdrag eller den för vars räkning ett sådant uppdrag lämnats.

§ 2 Ansvarsbestämmelser

a) Ansvarsförutsättningar

För skada på eller förlust av omhändertaget gods ansvarar företaget, där det inte visar att rimliga åtgärder vidtagits för att förhindra skadan eller förlusten. I övrigt ansvarar företaget endast om skadan eller förlusten bevisligen orsakats genom fel eller försummelse av företaget eller dess anställda.

b) Ersättningsregler

Då företaget är skyldigt att utge ersättning för skada på eller förlust av gods beräknas värdet enligt handelsvärdet eller det gängse värdet på gods av samma slag och beskaffenhet vid skadetillfället.

Om godset gått förlorat eller totalskadats skall skadan ersättas med hela beloppet. Vid minskning eller delskada skall beloppet nedsättas på sätt som motsvarar skillnaden mellan godsets värde i oskadat skick enligt ovan angivna beräkningsgrund och dess värde i skadat eller i minskat skick.

c) Ansvarets omfattning

Ersättning för skada på/eller förlust av godset är begränsat till 2 SDR* per kg av den del av godset som förlorats, minskat eller skadats. Företagets ansvar är under alla förhållanden begränsat sålunda att ersättning, såvida ej annat avtalats, ej utgår för belopp som överstiger 50.000 SDR eller vid skada på fartyg 500.000 SDR per skadefall. Med skadefall förstås skada och förlust som inträffar vid ett och samma tillfälle. Om skadan eller förlusten drabbat flera och överstiger begränsningsbeloppen 50.000 SDR respektive 500.000 SDR skall detta belopp fördelas proportionellt i förhållande till det belopp vartill varje skadelidandes skada eller förlust bestämmes. Ersättning för dröjsmål, följdförlust eller indirekt skada utgår ej i vidare mån än vad som framgår av det följande. Beträffande sådan skada skall ansvaret vara begränsat sålunda att ersättning ej utgår för belopp som överstiger vederlaget för uppdraget till företaget för det gods som fördröjts, gått förlorat eller skadats. Beträffande omhändertaget gods skall dock gälla att den skadelidande har rätt till ersättning som om godset gått förlorat om det ej lämnas ut inom 30 dagar efter begäran. Ersättning för regressanspråk föranledda av att uppdragsgivaren betalat ersättning till reklamant på grund av dröjsmålsansvar enligt tvingande sjörättsliga bestämmelser skall utgå i den mån företaget bevisligen orsakat det dröjsmål som föranlett utbetalningen.

Befrielse från eller begränsning av ansvaret enligt dessa bestämmelser skall tillämpas ifråga om varje talan mot företaget angående ersättning på grund av terminaluppdrag, vare sig talan grundats på kontraktsförhållande eller ej.

d) Anställdas och medhjälparens ansvar

Om talan väckts mot någon av företagets anställda eller medhjälpare har denne rätt att göra gällande samma befrielse från eller begränsning av ansvaret som företaget kan åberopa enligt dessa bestämmelser. Det sammanlagda belopp som kan erhållas av företaget, dess anställda eller medhjälpare skall inte överstiga de gränser som föreskrivs i bestämmelserna.

e) Förlust av begränsningsrätten

Den rätt till ansvarsbegränsning som föreligger enligt dessa bestämmelser skall inte gälla om det visas att förlusten eller skadan orsakats genom en åtgärd eller underlåtenhet av företagets verkställande ledning med uppsåt att orsaka förlusten eller skadan eller genom grovt åsidosättande av tillbörlig omsorg och med vetskap om att förlust eller skada sannolikt skulle inträffa. Motsvarande regler skall gälla för företagets anställda eller övriga medhjälpare.

§ 3 Reklamation och preskription

a) Reklamation

Anmärkingar mot företaget skall framställas utan oskäligt uppe-håll. Dessa bör vid synlig minskning eller skada framställas omedelbart vid godsets mottagande och eljest inom sju dagar efter mottagandet.

b) Preskription

Talan mot företaget skall vid äventyr av talans förlust väckas inom ett år. Tiden skall vid minskning av eller skada på gods räknas från den dag godset lämnades ut. Vid förlust av hel sändning eller annan skada skall tiden räknas från det 30 dagar förflutit sedan företaget omhändertagit godset, dock att talerätten är bevarad intill dess att 30 dagar förflutit från det att kunden upptäckt eller bort upptäcka förlusten eller skadan. Vid regresskrav som riktas mot företaget på grund av skada eller förlust för vilken sjörättsligt ansvar gjorts gällande mot uppdragsgivaren tillämpas samma utsträckning av preskriptionstiden som föreskrivs i 19 kap, 1 § fjärde stycket, sjölagen.

§ 4 Försäkring

Företaget försäkrar godset endast efter skriftlig instruktion från uppdragsgivaren.

§ 5 Uppdragsgivarens informationsskyldighet och ansvar

Uppdragsgivaren skall lämna företaget all den information som är nödvändig eller av betydelse för uppdragets fullgörande. Uppdragsgivaren svarar för att godset riktigt förtecknats och beskrivits samt för att de bestämmelser som gäller för hantering och transport (t ex enligt IMDG, ADR, RID och RAR) vederbörligen uppfyllts. Uppdragsgivaren är skyldig att hålla företaget skadeslöst för alla kostnader och utgifter, som kan uppkomma genom att

- a) uppgifterna rörande godset är oriktiga, otydliga eller ofullständiga
- b) godset är bristfälligt förpackat, märkt, deklarerat etc
- c) de bestämmelser som åvilar honom med avseende på godsets hantering eller transport inte iakttagits
- d) godset av honom bristfälligt lastats eller stuvats, t ex på vägfordon, järnvägsvagn, flak eller i storbehållare (containers) o dyl
- e) godset har sådana skadebringande egenskaper, som företaget inte rimligen kunnat inse.

§ 6 Hinder för uppdragets fullgörande

Om på grund av oförutsedda omständigheter uppdraget måste fullgöras på ett annat sätt än vad som ursprungligen avsetts åligger det företaget att, såvitt möjligt, underrätta uppdragsgivaren med begäran om instruktioner. Om det inte är möjligt att få sådana instruktioner i tid, har företaget rätt att fullgöra uppdraget på bästa lämpliga sätt och på uppdragsgivarens risk och bekostnad. Om hinder skulle uppstå att utlämna godset i tid, skall företaget ha rätt att uppskjuta utlämningen under den tid hindret varar.

§ 7 Särskilda avgifter

Uppdragsgivaren är skyldig att erlägga betalning till företaget för sådana utlägg som företaget har haft för tullavgifter, skatter eller andra offentliga avgifter, även som för särskilda eller oförutsedda avgifter och kostnader i anledning av terminaluppdraget och som företaget med rimliga åtgärder inte kunnat förhindra. Om företaget skulle drabbas av sådana särskilda eller oförutsedda avgifter, kostnader eller arbetsavgifter, skall uppdragsgivaren betala för dessa i tillägg till gällande taxa.

§ 8 Panträtt

Företaget har panträtt i gods under dess kontroll för alla å detsamma vilande kostnader samt för övriga fordringar mot uppdragsgivaren härrörande från terminaluppdrag mellan företaget och uppdragsgivaren.

Om godset förkommer eller förstörs har företaget motsvarande rätt i ersättningsbelopp från försäkringsbolag, fraktförare eller annan.

Vid utebliven likvid för förfallen fordran äger företaget låta på betryggande sätt sälja så mycket av godset att förutom kostnader dess sammanlagda fordringar täcks.

Företaget skall om så är möjligt i förväg underrätta uppdragsgivaren om planerade åtgärder för godsets försäljning.

§ 9 Skiljeklausul och tillämplig lag

Tvister mellan företaget och uppdragsgivaren får, med nedan angivet undantag, icke hänskjutas till domstol utan skall med tillämpning av svensk lag avgöras genom skiljeförfarande på den ort där företaget har sitt säte enligt gällande svensk lag om skiljemän. Vidtagande av rättsliga åtgärder för indrivning av ostridiga fordringar innebär inte avstående från skiljeförfarande i fråga om tvistiga motfordringar, vilka sålunda inte får göras gällande genom genkärsmål eller kvittning annat än i skiljeförfarande.

Twist avseende belopp, som ej överstiger fyra gånger det vid tiden för framställande av anspråket gällande basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, får dock ej hänskjutas till avgörande av skiljedomstol.

* Med SDR förstås de av Internationella valutafonden använda särskilda dragningsrätterna.

